Skatteutskottets betänkande
2026/27:SkU7

Särskilda bestämmelser i systemet för tonnagebeskattning för företag som är föremål för återkrav av statligt stöd

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i skatteförfarandelagen.

Ändringarna innebär att det införs bestämmelser i systemet för tonnagebeskattning om att ett företag inte ska kunna tonnagebeskattas om det är föremål för betalningskrav på grund av ett beslut av Europeiska kommissionen som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Utskottet föreslår på eget initiativ ett tillkännagivande till regeringen. Enligt utskottet bör regelverket för tonnagebeskattning av uthyrning av kvalificerade fartyg utan besättning ses över och ändras.

Behandlade förslag

Proposition 2026/27:3 Särskilda bestämmelser i systemet för tonnagebeskattning för företag som är föremål för återkrav av statligt stöd.

Utskottet lägger på eget initiativ fram ett förslag till tillkännagivande.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut 3
Redogörelse för ärendet 4
Utskottets överväganden 5
Regeringens lagförslag 5
Utskottets ställningstagande 5
Regelverket för tonnagebeskattning av uthyrning av kvalificerade fartyg utan besättning 6
Utskottets ställningstagande 7
Bilaga 1
Förteckning över behandlade förslag 8
Propositionen 8
Bilaga 2
Regeringens lagförslag 9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2026/27:3.

2. Regelverket för tonnagebeskattning av uthyrning av kvalificerade fartyg utan besättning

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om en översyn och ändring av regelverket för tonnagebeskattning och tillkännager detta för regeringen.

Stockholm den 17 november 2026

På skatteutskottets vägnar

Boriana Åberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Boriana Åberg (M), Niklas Karlsson (S), Kalle Olsson (S), Eric Westroth (SD), Marie Olsson (S), Marie Nicholson (M), Frida Tånghag (V), Mikael Eskilandersson (SD), Helena Vilhelmsson (C), Adam Reuterskiöld (M), Marcus Friberg (MP), Yusuf Aydin (KD), Mathias Tegnér (S), Andreas Ahlqvist (SD), Therese Kristiansson (S), Anders Ekegren (L) och Birte Sandberg (C).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2026/27:3 Särskilda bestämmelser i systemet för tonnagebeskattning för företag som är föremål för återkrav av statligt stöd. Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

Inom utskottet har det väckts en fråga om att utskottet, med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen, ska ta initiativ till ett tillkännagivande till regeringen om att genomföra en översyn av hur reglerna om tonnagebeskattning kan ändras för att säkerställa att uthyrning av kvalificerade fartyg utan besättning omfattas av regelverket, även när verksamheten bedrivs utanför Sverige.

Företrädare för regeringen informerade i frågan vid utskottets sammanträde den 5 november 2026.

Utskottets överväganden

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lagändringar som innebär att det i systemet för tonnagebeskattning införs bestämmelser om att ett företag inte ska kunna tonnagebeskattas om det är föremål för betalningskrav på grund av ett beslut av Europeiska kommissionen som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

Propositionen

Regeringen föreslår att det i systemet för tonnagebeskattning införs bestämmelser som innebär att ett företag inte ska kunna tonnagebeskattas om det är föremål för betalningskrav på grund av ett beslut av Europeiska kommissionen som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden. Det innebär dels att en ansökan om godkännande för tonnagebeskattning inte ska godkännas om företaget är föremål för ett sådant betalningskrav, dels att Skatteverket ska återkalla ett godkännande för tonnagebeskattning om ett företag inte i tid har fullgjort betalning enligt ett sådant betalningskrav. Ansökan ska dock inte återkallas om företaget har fullgjort betalning senast under samma beskattningsår som betalningskravet ursprungligen förföll till betalning, förutsatt att det sker innan Skatteverket fattar sitt beslut om återkallelse.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

Regelverket för tonnagebeskattning av uthyrning av kvalificerade fartyg utan besättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att det behövs en översyn och ändring av regelverket för tonnagebeskattning av uthyrning av kvalificerade fartyg utan besättning och tillkännager detta för regeringen.

Bakgrund och gällande rätt

Sverige införde ett system för tonnagebeskattning den 1 januari 2017 (prop. 2015/16:127, bet. 2016/17:SkU6, rskr. 2016/17:6). Tonnagebeskattning är en frivillig beskattningsmetod som kan tillämpas av företag som bedriver s.k. kvalificerad rederiverksamhet och är ett alternativ till den konventionella beskattningen. Tonnagebeskattning innebär sammanfattningsvis att inkomst från kvalificerad rederiverksamhet beräknas schablonmässigt utifrån fartygens nettodräktighet, dvs. last- och passagerarkapacitet, oberoende av företagets inkomster och utgifter. Den schablonmässigt beräknade inkomsten beskattas med den gällande skattesatsen. Bestämmelser om tonnagebeskattning finns i 39 b kap. inkomstskattelagen (1999:1229) och i 13 a kap. skatteförfarandelagen (2011:1244). Syftet med det svenska tonnagebeskattningssystemet är att stärka den svenska sjöfartsnäringens konkurrenskraft, öka andelen svenskflaggade fartyg i den svenska handelsflottan och bevara svenskt sjöfartskunnande (prop. 2015/16:127 s. 40 och 41).

Den som vill omfattas av systemet med tonnagebeskattning måste bedriva eller ha för avsikt att bedriva kvalificerad rederiverksamhet. Enbart kvalificerade fartyg, dvs. fartyg som har en bruttodräktighet på minst 100, som har sin strategiska och ekonomiska ledning i Sverige och som huvudsakligen används i internationell fart eller i inrikes fart i ett annat land kan ingå i en kvalificerad rederiverksamhet.

Den 20 juli 2026 trädde ny lagstiftning i kraft som innebär förändringar på tonnagebeskattningens område (prop. 2025/26:243, bet. 2025/26:SkU29, rskr. 2025/26:376). Genom lagändringarna utökades bl.a. möjligheten att hyra ut kvalificerade fartyg utan besättning inom ramen för tonnagebeskattad verksamhet. Taket för sådan uthyrning höjdes från 20 till 50 procent av den sammanlagda bruttodräktigheten för de kvalificerade fartyg som ingår i rederiverksamheten. Regeringen anförde att möjligheten att hyra in eller hyra ut fartyg vid tillfälliga efterfrågetoppar är vanligt förekommande inom sjöfarten och kan betraktas som en viktig del av rederiverksamheten. Regeringen anförde vidare att en sådan utökad möjlighet ökar flexibiliteten för rederierna och kan förväntas leda till att fartygsflottan används på ett mer effektivt och hållbart sätt (prop. 2025/26:243 s. 23 f.).

De svenska reglerna om tonnagebeskattning utgör ett statligt stöd som har anmälts till och godkänts av Europeiska kommissionen.

Utskottets ställningstagande

I samband med att förbättrade regler för tonnagebeskattning nyligen infördes utökades möjligheten att hyra ut kvalificerade fartyg utan besättning inom ramen för tonnagebeskattad verksamhet.

Utskottet har, trots denna utvidgning av möjligheten till uthyrning, blivit uppmärksammat på att de nuvarande reglerna om att ett fartyg för att vara kvalificerat för tonnagebeskattning ska ha sin strategiska och ekonomiska ledning i Sverige kan tolkas på ett sådant sätt att intäkter från uthyrning av kvalificerade fartyg utan besättning inte omfattas av tonnagebeskattning när verksamheten bedrivs utanför Sverige. Detta får enligt utskottet till följd att möjligheten till uthyrning av kvalificerade fartyg utan besättning i praktiken riskerar att begränsas till den svenska marknaden eftersom kravet på strategisk och ekonomisk ledning i Sverige därmed inte längre är uppfyllt. Vidare finns det enligt utskottet en risk att syftet med de nyligen genomförda lagändringarna om uthyrning motverkas.

Mot denna bakgrund anser utskottet att regeringen bör se över regelverket om tonnagebeskattning och lämna förslag på de ändringar som är nödvändiga för att säkerställa att uthyrning av kvalificerade fartyg utan besättning kan tonnagebeskattas.

Med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen föreslår utskottet därför att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att genomföra en översyn av hur reglerna om tonnagebeskattning kan ändras för att säkerställa att uthyrning av kvalificerade fartyg utan besättning omfattas av regelverket, även när verksamheten bedrivs utanför Sverige, och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2026/27:3 Särskilda bestämmelser i systemet för tonnagebeskattning för företag som är föremål för återkrav av statligt stöd:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244)

dels att 13 a kap. 2, 10, 17 och 18 §§ och 31 kap. 15 a § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 13 a kap. 10 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
13 a kap.	
2 §[1]	
Den som bedriver eller har för avsikt att bedriva kvalificerad rederiverksamhet enligt 39 b kap. 3–5 a §§ inkomstskattelagen (1999:1229) ska efter ansökan godkännas av Skatteverket för tonnagebeskattning.	
	En ansökan enligt första stycket får inte godkännas om företaget är föremål för betalningskrav på grund av ett beslut av Europeiska kommissionen som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden.
10 §[2]	
Skatteverket ska återkalla ett godkännande för tonnagebeskattning, om	
1. det godkända företaget begär det,	
2. förutsättningarna för godkännande för tonnagebeskattning enligt 2 och 3 §§ inte är uppfyllda,	2. förutsättningarna för godkännande för tonnagebeskattning enligt 2 *§ första stycket* och 3 § inte är uppfyllda,
3. det godkända företaget inte har fullgjort en uppgiftsskyldighet enligt 29–33 kap. eller en dokumentationsskyldighet enligt 39 kap. 3 § och detta är av betydelse för godkännandet eller för tonnagebeskattningen, eller	
4. det godkända företaget har meddelats en dom som har fått laga kraft och där lagen (1995:575) mot skatteflykt har tillämpats och detta är av betydelse för tonnagebeskattningen.	
Första stycket 2 gäller inte om	
1. en kvalificerad rederiverksamhet avvecklas och inte bedrivs vidare av någon annan,	
2. det beslutas att företaget ska gå i likvidation,	
3. företaget försätts i konkurs,	
4. företaget upplöses genom en fusion eller fission och det övertagande företaget är godkänt för tonnagebeskattning eller enligt 7 § ansöker om godkännande och godkänns för tonnagebeskattning, eller	

[1] Senaste lydelse 2026:1305.
[2] Senaste lydelse 2026:1305.

5. företaget upplöses till följd av ett beslut om förenklad avveckling.

Skatteverket ska trots vad som föreskrivs i andra stycket återkalla ett godkännande för tonnagebeskattning enligt första stycket 2 om det godkända företaget är i sådana ekonomiska svårigheter som avses i 39 b kap. 5 a § inkomstskattelagen (1999:1229).

10 a §

Skatteverket ska även återkalla ett godkännande för tonnagebeskattning, om det godkända företaget inte i tid har fullgjort betalning enligt ett betalningskrav på grund av ett beslut av Europeiska kommissionen som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

Skatteverket ska trots vad som föreskrivs i första stycket inte återkalla ett godkännande för tonnagebeskattning om det godkända företaget har fullgjort betalning under samma beskattningsår som betalningskravet ursprungligen förföll till betalning och innan Skatteverket fattar sitt beslut om återkallelse.

17 §[3]

En återkallelse enligt 10 § första stycket 2–4 avser godkännande för

En återkallelse enligt 10 § första stycket 2–4 *och 10 a §* avser godkännande för

1. det beskattningsår då beslut om återkallelse meddelades, och

2. tidigare beskattningsår som verksamheten har tonnagebeskattats, dock tidigast det beskattningsår som har gått ut under det sjätte kalenderåret före det kalenderår då beslut om återkallelse meddelades.

En återkallelse enligt 10 § första stycket 2 på grund av att det godkända företaget är i sådana ekonomiska svårigheter som avses i 39 b kap. 5 a § inkomstskattelagen (1999:1229) får dock tidigast avse det beskattningsår företaget hamnade i svårigheter.

En återkallelse enligt 10 § första stycket 2 på grund av att det godkända företaget är i sådana ekonomiska svårigheter som avses i 39 b kap. 5 a § inkomstskattelagen (1999:1229) får dock tidigast avse det beskattningsår företaget hamnade i svårigheter. *En återkallelse enligt 10 a § får tidigast avse det beskattningsår då betalningskravet ursprungligen förföll till betalning.*

[3] Senaste lydelse 2026:1305.

18 §[4]

Den som har fått ett godkännande för tonnagebeskattning återkallat på egen begäran får inte godkännas för tonnagebeskattning igen förrän minst tio beskattningsår har gått från utgången av det senaste beskattningsår då tonnagebeskattning har skett.

Den som har fått ett godkännande för tonnagebeskattning återkallat *på Skatteverkets initiativ* får inte godkännas för tonnagebeskattning igen förrän minst tio beskattningsår har gått från utgången av det sista beskattningsår som återkallelsen avser.

Den som har fått ett godkännande för tonnagebeskattning återkallat *enligt 10 § första stycket 2–4* får inte godkännas för tonnagebeskattning igen förrän minst tio beskattningsår har gått från utgången av det sista beskattningsår som återkallelsen avser.

Den som har fått ett godkännande för tonnagebeskattning återkallat enligt 10 a § får inte godkännas för tonnagebeskattning igen förrän det återkrävda beloppet har betalats.

31 kap.

15 a §[5]

Den som är godkänd för tonnagebeskattning och som bedriver både kvalificerad rederiverksamhet enligt 39 b kap. 3–5 a §§ inkomstskattelagen (1999:1229) och annan verksamhet ska lämna uppgift om principerna för fördelning av tillgångar och förpliktelser samt intäkter och kostnader mellan verksamheterna.

Den som är godkänd för tonnagebeskattning ska lämna de uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna bedöma om godkännandet av tonnagebeskattning ska återkallas enligt 13 a kap. 10 a §.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.
2. Beslut om återkallelse av godkännande för tonnagebeskattning enligt 13 a kap. 10 a och 17 §§ i den nya lydelsen får inte avse beskattningsår som börjar före den 1 januari 2027.

[4] Senaste lydelse 2026:1305.
[5] Senaste lydelse 2026:1305.

Tryck: Elanders Sverige AB, Vällingby 2026